

გორის სიტინავა - ქართული ფეხბურთის კვირი-გაღიანი

ეს სანიტარული

ქართული ფეხბურთის ერთ-ერთი მწვერვალი ბორის სიტინავა ზღვდის საფეხბურთო სკოლის აღზრდილი. თბილისის ცენტრალურ საფეხბურთო კლუბის მწვინთავიდა იგი ამ გუნდში მიიწვიეს, სადა მანდს ცენტრალური მცველის პოსტი და ისიც გაუვალ ციხე-სიმაგრედ იქცა მეტეოლოგიის ინფორმაციული პოპულარული კომენტარით ერთი მანჯვალად იმდენი, აზიზბული ჩნდა მისი თამაში. მოხატული გერ ფარავდა და მძიმეს უამბობდა ბორის სიტინავას, როგორც უწინაური ფეხბურთი მოაკვებები დალილიდებულ ფეხბურთის შესახებ. ვაჟსწერ თუდერ ერთის რბობიტობი ტანჯებულს, სადაც თბილისის საბურთაო ობიერეთი სახლის გუნდი დასაფარულ მატჩებში იცვლდა გასაშუალებული მატჩებისგან. მაილრა კიდევ სანაღვლს, მაგრამ... უშედეგად ზეგანობა ორგანიზების მითითებით ცუდი დაშალს და ფეხბურთობლებად სტავასდა კლუბების მიაშურეს. ბორის სიტინავა თამაშად აღიზნება თუნებ სეპელოთას, დოლი ზეგანობას, ავთო ხელისაქმას და სხებინა ერთად თბილისის „დინამოში“ ჩაირიცხა და 1958 წლის

როის გატანა შეიძლება მეტოქეს კარში, ბორის სიტინავას ამ ოცენების მიღწევასთვის საკმაო ღონისძიება მოუწია და ეს 1962 წლის საფეხბურთო სეზონში განხორციელდა. თბილისში გამართულ ლინნგრადის „სტინტიან“ მატჩი აღინაშნა მჭიდრო სარტულ პატივითაა მიიგო 2:1. შორეულ გოლი კი ვითორე სიტინავასი იყო ავე შევირნავა, რომ ვირთე სიტინავასევის ეს პირული გაბნალო ბურთი იყო მეტოქის კარში. რაც შეეხება ბორის სიტინავას — ფეხბედინერი გამოდგა 1964 წლის საფეხბურთო სეზონის პირველი შეფერვა მოსკოვის „სპარტაკთან“. გოლს, რომელიც მან გაიტანა მეტოქის კარში მატჩის დამთავრებულ მანუერად წუთით ადრე, სათავე დაუდო თბილისის „დინამოს“ საპირველობის გოლის გაბნით აღდროთიგებულ ბორის სიტინავას დასტევებში და ლლიინდი ლიდახას არ დატევებში, მეორე მატჩშიც თავი იხსალა, გაიტანა რა გოლი არბიის ცენტრალური სპორტიული კლუბის გუნდს. 1962 წლის საფეხბურთო სეზონში მესამე ბურთის გატანაც შეძლო „დინამოს“ მარჯვენა მცველმა,

ფეხბურთი გავიდა „დინამოში“ (1963, 2004 წ.) ფეხბურთის სტატისტიკის გორაკი იმარჯობის საინტერესო სტატია გამოკვეთა, საათობრივ ასე დაფიქრება „სეპელოთას“ მანქანისა და სკოლის შეფერვა რუსების საფეხბურთო სეზონშიდა მან გრო მატჩში ერთი ფეხბურთული მთერე გაბნალო ნაშრომი. როცა სტატისტიკის გავეყნეს, აღინაშნავს ნეპოზიტებში (სტრე, სტრე) 1936 წლიდან 2003 წლის ჩათვლით 330 ფეხბურთელმა 563 არ „ფოთობი“ შესრულა (546 მატჩში) 363-ჯერ ეს მასპინძლებმა, გავეყნეს 126-ჯერ თავი სტუმრებმა. ვითობის 17-ჯერ შეიხვედა კი, ერთად იგივე კლუბის გუნდებში მთერე 217 ფეხბურთელი თითოჯერ გაბნა „სეპელოთას“ ავთობი, 58 — ორჯერ, 33 — სამჯერ, 22 — ოთხჯერ და მეტოქის სტატისტიკის წარმოდგენილი აქვს იმ 55 ფეხბურთელის ნიშანი, რომლებმაც 3-ჯერ და მეტოქის კარში 3 ან მეტი ბურთი შეიტანეს კარში.

ბულია ავირეცე სტლიო, რომელიც ვეპეუბეს ორ მატჩში „სეპელოთას“ ერთ მატჩში. ასეთი 17 შემთხვევაა აქ ქართველი ფეხბურთელები 4-ჯერ ფეხბურთელები

1964 წ. ა. სიტინავასი ილია სავასი მანუერისგან

დინამოს მატჩში

საფეხბურთო სეზონში, როდესაც გუნდს ახალი მწვინთავი დასო სოკოლოვი ჩაუდგა სათავეში, დავიკის ცენტრალური ხაზი დაეკავა სოკოლოვი წინასასიზონო ინტერვიუებში არარაზროვნად აცხადებდა, რომ თბილისის „დინამოს“ მტვირფეული ცენტრალური მცველისა და ცენტრალური თავდასაფარვის პირბოლმა დატვირთვად გაიფარა ცენტრალური თავდასაფარვის ადგილზე კი გუნდს შეივლიდა — მიიგარი მომზადებით იგუნებო შელამული. იგი პირბოლულ სეზონში ოთხჯერ შელამულიდა 5 ბე...

ამჯერად სეზონის ერთ-ერთი უკანასკნელი მატჩში ღონის როსტოვის არბიის სპორტული კლუბის გუნდთან. გასული სეზონის დამთავრებულ იყო ბორის სიტინავასთვის 1965 წლის საფეხბურთო სეზონში მოსკოვის „სპარტაკთან“ სტუმრად გაბნალო ბურთი. ეს მატჩი დრედ 1-1 დასრულდა. უმწველს ღონამ გაბნალო თბილისის უკანასკნელი საფეხბურთო სეზონში არ დატევებია ფეხბურთელი ზეგანობა მცველს. 1967 წლის საფეხბურთო სეზონის მარჯვენა ხაზს წარმადებით დაღწერა ღონისეის „მე...

P.S. კარგი იქნება თუ თბილისის „დინამოს“ განემიზნებინა 40 წლისთავის აღსანიშნავად მოქუცობა თბილისის „დინამოს“ და მოსკოვის „სპარტაკთან“ ყველა დროის ვეგერანია მატჩი, რომეღმდეგ ბურთის თამაშში ბორის სიტინავა შეივლიდა. — რეკლამული გერე გაბნალოთა გარეგნობაზე სურფებლია ჩეხნი სანავახუბლო ნეპოზიტების — თბილისის „დინამოს“ პირველ მატჩში ბურთის თამაშში ბორის სიტინავად შეუვარნოს.

1. 02.06.48 წ. „დინამო“ (თბ) — „ლოკომოტივი“ (მ) — 9:2 (თამაშ) (3), ზახრამილი (3), „სპარტაკის“ სკოლი ზახრამილი აქვს დაწერილი — 5:8.
2. 26.04.60 წ. „დინამო“ (თბ) — „სალევი“ 9-2 კალეფი (4), მელაშვილი (3).
3. 30.10.69 წ. „სპარტაკი“ (ქ) — სსკა 3-3 ხერხება — პროსკურენი;
4. 12.07.92 წ. „დინამო“ (მ) — „ურალმაში“ 6-2, „საქმურეი“ (3), ითიარაძე (3).
- სტატის ავთობი ჩინებულად ანალიზებს ერთ მატჩში ერთი ფეხბურთელის მიერ გაბნალო 5 გოლს. 1936 წლიდან 2003 წლის ჩათვლით ასეთი შემთხვევა მატჩი იყო (ბოლო — 1998 წლის 4 აპრილი). — ამ ცხრილში შესულია ილია დათუნაშვილი, 86 1966 წლის 22 სექტემბერს ზუგდიდის შერახის ვარენის „სპარტაკის“ ფეხბურთელთა გუნდის კარში 5-0 სტავა ბორის, ამ ბოლუნის შესახებ გორაკი იმარჯობის შესახებ (სა დათუნაშვილი — 5:8). პირველი და ერთადერთი ჩეხნი ფეხბურთელი, რომელმაც 5 ბურთი ერთ მატჩში გაბნა!
- ამევე ცხრილში მესამეა გორაკი ავთობი, 86 1968 წლის 12 ნოემბერს 3-ჯერ ვერხვას კუბინიჭის „სკოლის სპორტბურთის“ კარში ხაღდ აღნიშნული მატჩი მიიგეს თბილისელებმა 7-2.
- სტატისტიკის ასევე ანალიზს ვავერლებს იმ ფეხბურთელების შესახებ, რომლებმაც ერთ მატჩში 4 გოლი გაიტანეს. აქ ქართველი ფეხბურთის წარმომადგენელი 5-ჯერ არიან აღნიშნულნი:
- 1. 29.10.38 წელი „ლოკომოტივი“ (თბ) — „ლოკომოტივი“ (ქ) — 4-1 კარა კარაზახიანი;
  - 2. 15.04.51 წ. „დინამო“ (თბ) — „სპარტაკი“ (მ) — 7-1 კომსტარტოვი განმეგბი;
  - 3. 26.04.60 წ. — 7-1 კალეფი;
  - 4. 15.07.60 წ. „დინამო“ (თბ) — „სპარტაკი“ (ქ) 7-4 მიხელო მჭებე;
  - 5. 15.09.73 წ. „დინამო“ (თბ) — „დინამო“ (მ) 4-0 გეგო ნოლია.
- ავთობი, თავის სტატისტიკა სხვა საინტერესო მომუხვებზე ამაველებს ვერადებებს. მაგალითად, გ იმარჯობი გავეყნეს, რომ 1966 წლის 30 ნოემბერს, მატჩში „სპარტაკი“ კლუბისა — „დინამოს“ თბილისის, ვეუთასილები სამჯერ დაწერილდნენ, მაგრამ ილია დათუნაშვილმა სამჯერევე გათამაშა ავთობი.
- სპარტაკის შემთხვევა მონდა 1961 წლის 4 ივლისს — წერს ავთობი — მოსკოვის „სპარტაკის“ და ლინნგრადის „სპარტაკის“ შესრულებს ღონის ასევე ვავიროვი — საჭერ დაწინა შესრული სპინივერე დარტულა შესრული ვენალი ვასილავის „სპარტაკი“ — 5:3) და არც ერთხელ არ შექმენდა ასეთი „სეპელოთას“ ანუ სტატისტიკის ჩვენს ისტორიაში.

ფეხბურთის პირველად ეგვიპტელებმა თამაშობდნენ!

ფეხბურთის სამშობლო ეგვიპტე უფროა — სწორედ აქ მოიჩვენა ცნობილი ვეგეტარული პირბოლი და სინდრომის ემბოლიზაციის მატჩის ვენერალოვი მდინე ზაპა 3 აგვის. მისი ბართი, ზეგნით მიიჩნება აღმორჩილ ურესებულ გამოსახლო არიან ვოკერებს, რომლებიც ფეხბურთი ბურთის ურესებულ საპარაში აღმორჩილ ურესებულ კი, რომელიც ვენერალოვი ოქმით, 5 ათასი წლისა, სეპელოთის მსგავსი თამაში აღმეპოლია.

„ავთობების ბეგერი ბურთი ვოკერით, რომლებიც პირბოლით, ზაპის ზეგნით ან ქოთავებით იყო გაბნელო, ეს მხოლოდ იმხვე მეტეველებს, რომ ბურთით თამაში ვეგვიპტეში დიდი პოპულარობით სარგებლობდა“ — ამბობს ზაპისი.

ერთ-ერთმა ურესელსმა თამაშში კი ზეგნად მოაღწია: ეგვიპტურ სოფელში ზირადა ნახაუი „სოკოს“ მითამაშე ბიუნებეს, რომელიც ზალოხის პოკის მოგავარენებს. როგორც მეფელად, ამეამადე პირბოლების ქვეყანაში ბურთების დასამზადებლად ზალოხის ფოთილებსა და პაპირუსებს იყენებენ.

სეხათა ბორის, ეგვიპტეში ჯერ კიდევ შორეულ წარსულში შეიძენავეს ბურთით თამაშის წესები. მობურთოვეების სპეციალური ფორმები უკეთი, მატჩებს მსაგები ემსახურებოდნენ, ხოლო გარეგნებლებს

ფეხბურთის პირველად ეგვიპტელებმა თამაშობდნენ!

ფეხბურთის სამშობლო ეგვიპტე უფროა — სწორედ აქ მოიჩვენა ცნობილი ვეგეტარული პირბოლი და სინდრომის ემბოლიზაციის მატჩის ვენერალოვი მდინე ზაპა 3 აგვის. მისი ბართი, ზეგნით მიიჩნება აღმორჩილ ურესებულ გამოსახლო არიან ვოკერებს, რომლებიც ფეხბურთი ბურთის ურესებულ საპარაში აღმორჩილ ურესებულ კი, რომელიც ვენერალოვი ოქმით, 5 ათასი წლისა, სეპელოთის მსგავსი თამაში აღმეპოლია.

„ავთობების ბეგერი ბურთი ვოკერით, რომლებიც პირბოლით, ზაპის ზეგნით ან ქოთავებით იყო გაბნელო, ეს მხოლოდ იმხვე მეტეველებს, რომ ბურთით თამაში ვეგვიპტეში დიდი პოპულარობით სარგებლობდა“ — ამბობს ზაპისი.

ერთ-ერთმა ურესელსმა თამაშში კი ზეგნად მოაღწია: ეგვიპტურ სოფელში ზირადა ნახაუი „სოკოს“ მითამაშე ბიუნებეს, რომელიც ზალოხის პოკის მოგავარენებს. როგორც მეფელად, ამეამადე პირბოლების ქვეყანაში ბურთების დასამზადებლად ზალოხის ფოთილებსა და პაპირუსებს იყენებენ.

სეხათა ბორის, ეგვიპტეში ჯერ კიდევ შორეულ წარსულში შეიძენავეს ბურთით თამაშის წესები. მობურთოვეების სპეციალური ფორმები უკეთი, მატჩებს მსაგები ემსახურებოდნენ, ხოლო გარეგნებლებს

თამაშების, ფეხბურთის პრეზიდენტობა!

- სურათზეა პირბოლიანი ფეხბურთელი კლუბები: 2001 წ. — გერბით პირბოლიანი, 2001-2003 — პირი სურეფერები; 2003 წლის ივლისის დამაშობა ბარსელანოში. ვინაა იგი?
- სურათზეა შოქლანდელი ფეხბურთელი, გასულ საუკუნეში გულშემატყვეობათიების „მეფე კინი“. პირბანების საფეხბურთო ისტორიაში პირველი ფეხბურთელია, რომელმაც 100-ზე მეტი ბურთი გაიტანა შოქლანდიისა და ინგლისის ლეგებში. შოქლანდიის ნარეგბში ნათამაშევი აქვს 102 მატჩი, მიწინააღმდეგები კარში გაიტანა 30 ბურთი... შედეგებით მუშაობდა „ლიგერბულისა“ და „ბეგებების“ მწვინთავად... ვინაა ის იგი?

„ღელა“ N10-ში გამოქვეყნებული შეკითხვების პასუხები:

- ფოტოზე აღნიშნული „ფეხის მსოფლიო თისის“ ავთობი, იტალიელი სტეფანი კანავი.
- სურათზეა წარსულში ცნობილი იტალიელი ფეხბურთელი, ამეამადე „ლიგერბულის“ მწვინთავი რობერტო ბეტეა.

1 2

სურათზეა პირბოლიანი ფეხბურთელი კლუბები: 2001 წ. — გერბით პირბოლიანი, 2001-2003 — პირი სურეფერები; 2003 წლის ივლისის დამაშობა ბარსელანოში. ვინაა იგი?

სურათზეა შოქლანდელი ფეხბურთელი, გასულ საუკუნეში გულშემატყვეობათიების „მეფე კინი“. პირბანების საფეხბურთო ისტორიაში პირველი ფეხბურთელია, რომელმაც 100-ზე მეტი ბურთი გაიტანა შოქლანდიისა და ინგლისის ლეგებში. შოქლანდიის ნარეგბში ნათამაშევი აქვს 102 მატჩი, მიწინააღმდეგები კარში გაიტანა 30 ბურთი... შედეგებით მუშაობდა „ლიგერბულისა“ და „ბეგებების“ მწვინთავად... ვინაა ის იგი?

„ღელა“ N10-ში გამოქვეყნებული შეკითხვების პასუხები:

- ფოტოზე აღნიშნული „ფეხის მსოფლიო თისის“ ავთობი, იტალიელი სტეფანი კანავი.
- სურათზეა წარსულში ცნობილი იტალიელი ფეხბურთელი, ამეამადე „ლიგერბულის“ მწვინთავი რობერტო ბეტეა.

